

Le Chat qui rit

De lachende kat

Een nieuwsbrief voor de Chartreux liefhebber

4e Jaargang nr. 4, december 2009

Colofon

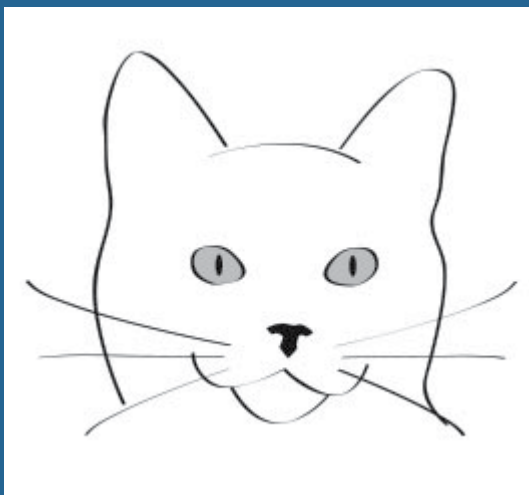
Voorzitter: Natasha Simons
Secretaris: Bas Joosten

Contact adres:
lachendekat@gmail.com

Foto's en kopij voor nummer 4
inzenden voor eind november.

Inhoudsopgave

Redactie	2
De ontwikkeling	4
Jaaroverzicht	10
World winner	15
Showresultaten	16

Beste Chartreux liefhebbers,

Allereerst nog de beste wensen voor 2010
gewenst!

Iets later dan gepland maar wel op een passend tijdstip verschijnt de laatste editie van de le chat qui rit jaargang 2009. Officieel zitten we al in 2010 maar 2009 was zo'n succesvol jaar dat we wat extra tijd nodig hadden om alles af te ronden. Als le Chat qui rit team blikken we in deze editie terug op een succesvol jaar en zullen we ook alvast een blik op de toekomst werpen. We hopen dat 2010 net zo'n succes zal worden als 2009. Daarnaast zullen we in dit nummer de ontwikkeling van een Chartreux kitten bespreken op verzoek van enkele van onze leden. Ook komen er twee unieke katten voorbij, ieder groots op hun eigen manier.

Verder zouden wij van de gelegenheid gebruik willen maken om iedereen er nogmaals op te wijzen dat hoe eerder men de werkgroep van op stapel staande gebeurtenissen op de hoogte brengt hoe meer hulp er kan worden geboden. Wij zouden vooral graag zien dat mensen te verwachten nesten en eenmaal geboren nesten wat vroeger opgeven. Het is onze ervaring dat geïntresseerden in kittens zich bij vlagen aanmelden. Wij verwachten daarnaast ook dat de verschillende nesten dit jaar vrij dicht op elkaar geboren zullen worden. Hoe eerder u uw plannen kenbaar maakt hoe beter we geïntresseerden kunnen doorsturen. Er is interesse genoeg in Chartreux kittens, maar het is zowel voor de fokker als voor de geïntresseerde liefhebber fijn als ze elkaar niet te vaak nee hoeven te verkopen.

Bij deze wensen wij u veel leesplezier toe in deze witte winterse tijd.

Veel leesplezier toegewenst

Het "le Chat qui rit" Team

De ontwikkeling van een Chartreux

Al enkele malen heeft de werkgroep de vraag gekregen of er niet ergens informatie te vinden was over de ontwikkeling van een Chartreux. Helaas moeten we deze mensen steeds opnieuw teleurstellen, want er zijn geen Nederlandse of Engelse boeken waarin zoiets is terug te vinden specifiek over de Chartreux. Vandaar dat we tot het besluit zijn gekomen er een artikel aan te wijden zodat we in het vervolg de mensen naar deze uitgave van de la Chat qui rit kunnen doorverwijzen.

De Chartreux ontwikkelt zich voor een groot deel natuurlijk gelijk aan alle andere katten, want het is slechts een ras en geen volledig afzonderlijke soort. We zullen het toch kort ook even over deze algemene ontwikkeling hebben.

Zintuigen

De de zintuigen ontwikkelen bij kittens vanaf de geboorte. Ze herkennen heel snel de geur van hun moeder en de smaak van de moedermelk. Zien en horen kunnen zij echter nog niet.

Pas na ongeveer 10 dagen openen zich de oogjes van een kitten en nemen ze voor het eerst licht waar. Scherp zien kunnen ze dan nog niet, maar ze reageren wel op de schaduwen die ze kunnen waarnemen. Na ongeveer twee weken is het oor ook dusdanig ontwikkeld dat de kittens geluiden kunnen waarnemen. Dit moment is altijd duidelijk zichtbaar voor fokkers, want dan beginnen de kittens hun oortjes te bewegen in de richting van het geluid.

Bewegen

Pas geboren kittens kunnen nog niet lopen. Ze schuiven met de voorpoten een beetje rond en hebben in de achterpoten nog niet de kracht om te staan.

Leren staan en lopen doen de kittens pas nadat ze hun ogen geopend hebben, want dan zullen ze gaan proberen om

richting het licht en donker te kruipen. Het is een proces van letterlijk vallen en weer opstaan, maar met een week of 4/5 zijn ze aardig in staat om op de benen te staan en voorzichtige pasjes te zetten.

3,5 week oud en aan het leren lopen. Het gaat nog wat wankel.

De ontwikkeling verloopt hierin enorm snel en met 6/7 weken zijn ze niet alleen in staat om te lopen, maar kunnen ze vaak al rennen en klimmen.

Het echte springen leren ze vaak pas wanneer ze bij de nieuwe eigenaar zijn en geleidelijk leren ze dan steeds beter en hoger te springen en zelden zal er mis worden gesprongen of iets worden omgegooit.

Voeding

Wanneer katten geboren worden drinken zij aanvankelijk alleen bij de moeder en na enige tijd zullen ze langzaam le-

ren om vlees te eten en uiteindelijk zelf te jagen voor hun voedsel. Bij mensen thuis is het gebruikelijk dat kittens rond de vier weken beginnen met het eten van vlees of natvoer. Wanneer ze dit goed eten zullen er meestal ook kattenbrokjes worden neergezet en vrijwel alle kittens leren zichzelf aan om hier ook van te eten. Jagen voor hun voedsel hoeven ze eigenlijk niet te leren, maar toch leren ze door spel alle vaardigheden die ook van belang zijn bij de jacht. Ze zouden dus prima kunnen jagen mocht dat eens nodig zijn.

Bij de nieuwe eigenaar zullen de meeste katten brokjes blijven eten aangevuld met vlees als blikvoeding. Wel kunnen sommige katten kieskeurig zijn of worden in het voer dat ze eten. Voor de baasjes altijd een uitdaging om dan precies dat te vinden wat ze lekker vinden.

Sexuele ontwikkeling

Iedere kat zal vroeg of laat een beetje gaan puberen en daarmee sexueel actief worden. De leeftijd waarop dit gebeurt is meestal een beetje ras afhankelijk, in die zin dat er rassen zijn die van het gemiddelde voor wilde katten afwijken.

In de regel kan men stellen dat Oosterse rassen wat vroeger krols worden en beginnen met dekken dan de meer Westerse rassen.

De Chartreux zou naar verwachting meer in de richting van de westerse rassen gaan gezien haar oorsprong en de vroegere verwantschap met de Brits korthaar en de perzen die zijn ingekruisd. Echter de ervaring leert dat dit nauwelijks effect heeft gehad.

Een Chartreux poes wordt gemiddeld tussen de 9 en 11 maanden voor de eerste keer krols, maar er zijn poezen die al met 5/6 maanden krols worden en andere die al ruim een jaar oud zijn voor ze de eerste keer krols worden. Dit hangt voor een deel ook samen met het

seizoen waarin ze geboren worden. In de winter worden poezen minder snel krols door de kou en de korte dagen (minder daglicht) en wanneer en poes juist in de winterperiode de 9 maanden bereikt kan het dus zo zijn dat de krolsheid op zich laat wachten tot na de winter.

Van katers kan worden gezegd dat ze vaak al vrij jong geslachtsrijp zijn en het is niet abnormaal voor een Chartreux kater om al voor de 10 maanden te kunnen dekken.

Lichamelijke ontwikkeling

De eerste weken van het leven van een kitten bestaat uit een exposieve groei. In 7 dagen verdubbelen kittens zo on-

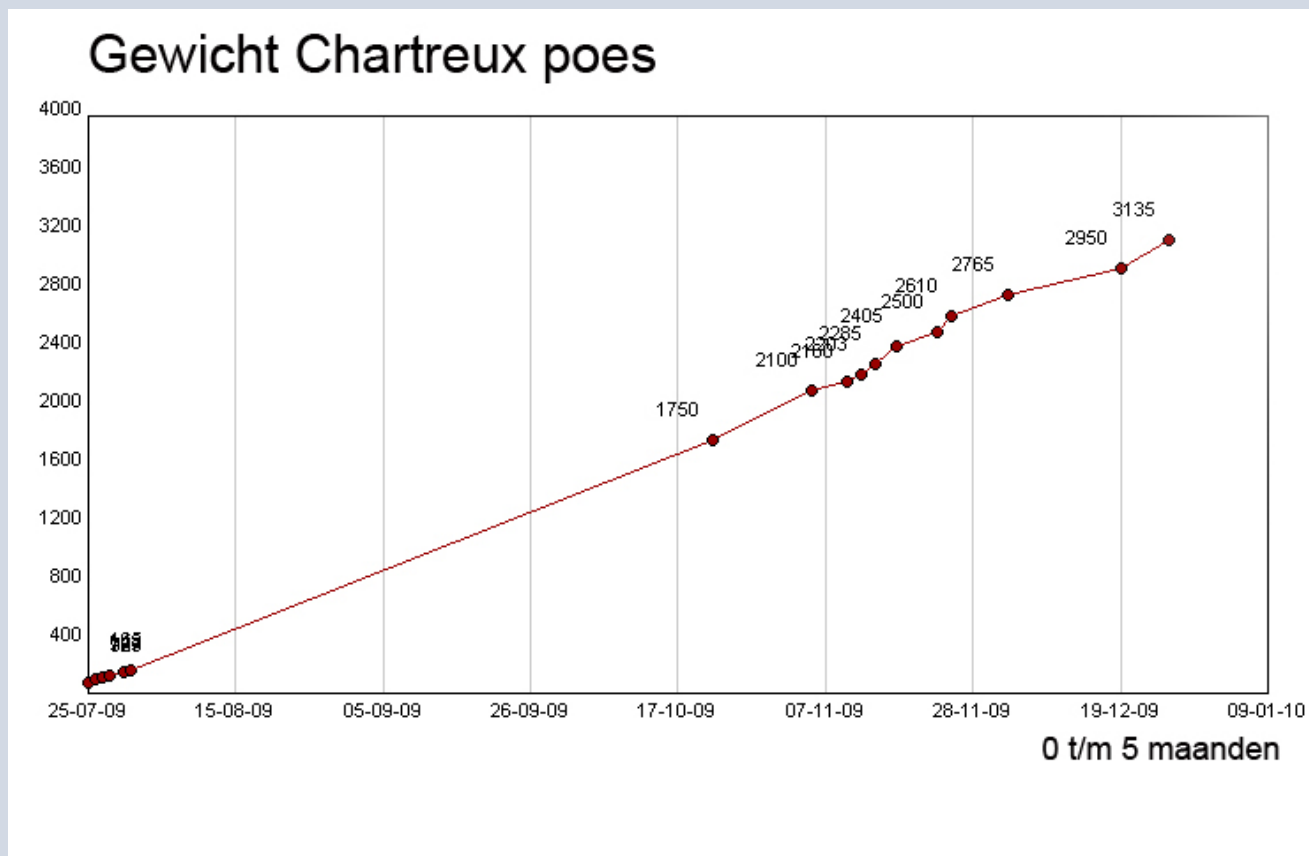
geveer hun geboortegewicht en deze groei blijft een flinke tijd zo hoog.

Wanneer kittens 13 weken zijn is het normaal zo dat het gewicht ook minimaal 1300 gram is, maar ervaring leert ons dat veel kittens de 1500 gram al gemakkelijk gepasseerd zijn. Vele katers

groeit zijn in de lengte, maar zelden zijn ze al erg ver ontwikkeld in de breedte.

Deze groei in de breedte duurt veel langer en pas met 3/4 jaar kan er worden gesteld dat een Chartreux volledig is ontwikkeld.

Vooral de tijd die nodig is voor het

verhuizen met een gewicht rond de 2 kilo. De snelle groei van een Chartreux zet door tot ze aan hun pubertijd beginnen, meestal zo tussen de 7 en 8 maanden. Op deze leeftijd hebben poezen gemakkelijk een gewicht boven de 3 kilo en kater boven de 4 kilo gehaald. Ze kunnen er echter wel heel erg slungelig en uit verhouding uitzien. Dit komt doordat de botten nu zo goed als uitge-

ontwikkelen van de geweldig sterke en brede kop neemt veel tijd in beslag. Vaak valt het op dat na de leeftijd van 2 jaar de kop ineens nog een stuk breder wordt en bij poezen en gecasteerde katers worden dan ook pas de echte wangen goed zichtbaar.

Dekkaters hebben natuurlijk een stapje voor als het gaat om wangen, want zij

ontwikkelen de sterke wangen onder invloed van het hormoon testosteron. Dit betekent helaas wel dat ze hun wangen ook weer (deels) inleveren zodra ze gecastreerd worden.

vaatziekten en diabetes.

Gedrag

Een Chartreux is van nature geen heel

1,5 jaar oude poes

Zelfde poes op leeftijd van 5 jaar

Uiteindelijk zullen katers uitgroeien tot ongeveer 6/7 kilo voor castrat katers en 4/5 kilo voor gecastreerde poezen. Open poezen wegen ook ongeveer 4/5 kilo, maar open katers kunnen gemakkelijk 7/8 kilo worden.

Wat belangrijk is om in het achterhoofd te houden is de aanleg om dik te worden die de Chartreux kent. Na castratie is het dus heel belangrijk om goed op te letten dat uw Chartreux niet teveel eet en daardoor aankomt. Overgewicht is bij katten net zo gevaarlijk als bij mensen en kan ook leiden tot hart en

erg drukke kat en dat is al te merken aan de kittens.

Ieder kitten is speels en zal grenzen opzoeken van wat er allemaal wel en niet mag, maar Chartreux kittens zijn niet heel erg druk. Met een maand of 10 verandert het gedrag en gaat het meer richting volwassen gedrag, maar met nog wel veel tijd voor spel en “dolle” buien.

Na 2 jaar vertonen Chartreux echt volwassen gedrag. Stabiel, maar met de tijd in voor een wild spelletje.

Het le Chat qui rit jaaroverzicht

2009

2009 was een zeer succesvol jaar voor de Le chat qui rit en de Chartreux in Nederland. Het jaar vloog voorbij terwijl de werkgroep zich verder ontwikkelde en het aantal nesten Chartreux weer langzaam groeide. Ook het aantal Chartreux op show groeide gestaag. In dit jaaroverzicht zullen we ons op enkele hoofdpunten richten waaronder de werkgroep, de Chartreuxfok en de Chartreux op show.

De werkgroep

In 2009 ging het de werkgroep voor de wind. We hebben veel verschillende activiteiten ondernomen waaronder de shows in Arnhem en Groningen. In Arnhem hadden we een gedeelde informatiestand met de stichting Blauwe Rus en in Groningen hadden we naast een kerstborrel ook enkele speciale prijzen. Groningen was tevens ook de show waar de meeste Chartreux aanwezig waren, namelijk 8 stuks. De werkgroep is dankzij een grote poster nu op shows beter te herkennen en ook de bekende folders vinden op shows nog steeds gretig aftrek. Voor 2010 hopen we

in Arnhem weer meer Chartreux bij een te brengen. Mede dankzij een zeer gulle “Mundikatter” heeft de werkgroep voor 2010 de beschikking gekregen over enkele zeer mooie prijzen om weg te geven op show. Bij mooie prijzen hoort echter ook een mooi aantal Chartreux op show, dus we hopen dat liefhebbers zich ook in 2010 weer zullen inschrijven voor shows.

Voor wat betreft de website en het magazine gaat het de werkgroep ook voor de wind. Sinds 2007 zijn het aantal bezoekers van de website verdubbeld en we verwachten dat deze stijging nog verder zal doorzetten. Misschien niet zo sterk als in het verleden, maar dat hoeft ook niet. Het aantal abonnees van het magazine is in 2009 ook wederom toegenomen en ook de oude exemplaren op de website worden regelmatig gedownload.

De Chartreuxfok

De Chartreuxfok in Nederland kent een lichte opleving ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2009 zijn er ongeveer 17 nesten geboren met zo'n 55 kittens. Precieze cijfers hebben we nog niet bin-

nen, maar het is een redelijk nauwkeurige schatting. Alle kittens zijn zonder problemen bemiddeld en in de maanden november en december kregen we zelfs nog vele kittenaanvragen binnen die bij gebrek aan kittens niet meer in 2009 bemiddeld konden worden. Op basis van de informatie die we hebben zou het in 2010 nog wel eens wat drukker kunnen gaan worden, maar we voorzien als werkgroep geen problemen, nu er meer dan voldoende interesse is in het ras. Wel willen we iedereen aanbevelen de werkgroep tijdig op de hoogte te stellen van uw plannen. Ook te verwachte nesten kunnen we bijvoorbeeld op de website plaatsen, maar we kunnen de informatie ook achter de hand houden en zonder de informatie te publiceren toch alvast af en toe iemand doorsturen die de werkgroep om hulp heeft gevraagd.

De werkgroep heeft in 2009 enkele startende fokkers ondersteund bij hun eerste nestje. Als werkgroep vinden wij dit erg belangrijk en bovenal ook leuk om te doen. Schroom dus niet om contact met de werkgroep op te nemen als u vragen of problemen heeft. Domme vragen bestaan niet en we zullen altijd proberen samen tot een oplossing te komen.

De Chartreux op show

2009 was ook een goed jaar voor de Chartreux op show. Op bijna iedere show waren wel enkele Chartreux aanwezig. Waar we in andere jaren soms meer dan 10 Chartreux op show hadden was 2009 qua aantallen wat meer bescheiden, maar over het hele jaar gezien zijn er toch veel

Chartreux op show geweest. De Chartreux waren daarnaast ook erg succesvol op show. We hebben verschillende nieuwe “kampioenen” mogen bijschrijven in de kampioenengallerij op de werkgroepwebsite (deze vindt u onder de knop fotoalbum) en er zijn ook verschillende nominaties best in show en zelfs enkele best in shows behaald. Deze waren voor een deel toe te rekenen aan buitenlandse exposanten in die in Nederland op show waren, maar we zijn er ook erg trots op dat ook in Nederland gefokte katten enkele van deze nominaties en best in shows op hun naam mochten schrijven.

Ook was er vaak een “best in varieteit” op show. Dit is de prijs die eigenlijk het meest betekent. Voor Best in Varieteit worden alle aanwezige Chartreux met elkaar vergeleken en dan moet een keurmeester echt goed gemotiveerd ingaan op de specifieke raskenmerken van de deelnemende Chartreux. Een “best in varieteit” is eigenlijk de kroon op een show. Het showen met Chartreux wordt dus steeds spannender en leuker. Voor vragen, adviezen of praktische ondersteuning bij shows kunt u ook bij de werkgroep terecht. Zo lenen wij wanneer mogelijk showgordijntjes uit aan mensen die eerst eens een show willen proberen.

Als laatste houdt de werkgroep ook de rest van Europa op de hoogte van hetgeen er op de Nederlandse shows gebeurt. Op www.club-du-chartreux.com vindt u een

overzicht van alle Europese shows en wij zorgen er al enkele jaren voor dat zoveel mogelijk Nederlandse shows ook worden doorgegeven. Zo kunnen fokkers en liefhebbers ook elders in Europa zien, hoe de Chartreux het in Nederland op show doet.

tot slot

2009 was een geweldig jaar, maar dat hebben we natuurlijk mede aan u als lezer en lid te danken. Zonder uw enthousiasme stelt de werkgroep niets voor. Wij danken u dus voor uw enthousiasme, steun en inzet en hopen dat we samen van 2010 net zo'n geweldig jaar zullen maken. Wij houden ons dus net als altijd aanbevolen voor mooie foto's en verhalen, maar ook voor suggesties en ideeën.

Kikokado Kattenmand

Houten whitewash kistje met zacht crèmekleurig kussen. Heel persoonlijk met de naam van de kat op het mandje. Het kistje is ongeveer 35x35 cm.

Zie je jouw eigen kat ook al liggen in dit mandje? Het is voor € 21,95 te bestellen via www.kikokado.nl

Wanneer je de actiecode 'chartreux' invult op het bestelformulier krijg je 10% korting.

Actie loopt tot eind april

Oproep Paashow 4 en 5 april 2010

Op 4 april 2010 willen we graag weer een Chartreuxfeest organiseren, met een informatiestand, lekkere hapjes en drankjes en natuurlijk speciale prijzen. Om dit feest te doen slagen hebben we Chartreuxliefhebbers nodig die hun katten willen inschrijven. We hopen op minmaal 10 inschrijvingen. U bent dus van allen hartelijk welkom. Wij willen wel vooraf waarschuwen dat er dit jaar een Maine coon special in Arnhem is. Wij verwachten daarom dat het erg snel zal gaan met de inschrijvingen. Schrijf uw kat tijdig in. Het liefst zo snel mogelijk. Mocht er onverhoopt toch iets gebeuren waardoor u niet naar de show kan, dan kunt u tot aan de sluitingsdatum van de show uw kat kosteloos terugtrekken.

Op www.mundikat.nl kunt u zich inschrijven en in de volgende le chat qui rit zullen we meer schrijven over het Chartreux feest. Voor vragen kunt u ons altijd mailen via lachendekat@gmail.com

World Winner 2009

Best Male

Chartreux

Diderot du Coeur Royal

Congratulations Phillippe and Elise!

Showresultaten

Gorredijk 18-10-2009

Klasse CHA - 07 Kampioensklasse Kater

- CH DERVENN D'IZEL-MOR CACIB

Klasse CHA - 09 Open klasse Poes

- DEBUTANTE DE LA CHABANADE CAC + BIV

Klasse CHA - 12 Kittenklasse 3-6 maanden Poes

- WAPSE VAN WAMWIR TOT WOEPWOES Ex. 1 + Nom.

Rijswijk 11-2009

Klasse CHA - 07 Kampioensklasse Kater

- CH DERVENN D'IZEL-MOR CACIB + Nom.

Groningen 13-12-2009

Klasse CHA - 07 International Kampioensklasse Kater

- CH DERVENN D'IZEL-MOR CAGCIB + BIV + Best Chartreux

Klasse CHA - 07 Kampioensklasse Poes

- DESIREE DU GRAND SOM CACIB

Klasse CHA - 09 Open klasse Kater

- DEBUTANTE DE LA CHABANADE CAC

- DARIA DE L'ONDE BLEUE Ex 2

Klasse CHA - 11 Juniorklasse Poes

- BLUE LIGHTNING'S ESTELLE D'OR Ex 1 + BIV

- CLARA MODRE KLUBICKO Ex 2

Klasse CHA - 12 Kittenklasse 3-6 maanden Poes

- ELIANNE BONT EN BLAUW Ex 1

Klasse CHA - 06 International Premiorklasse Castraat Kater

- PR BLUE LIGHTNING'S DIONYSIUS CAGCIP + speciale prijs

Troost van Beer

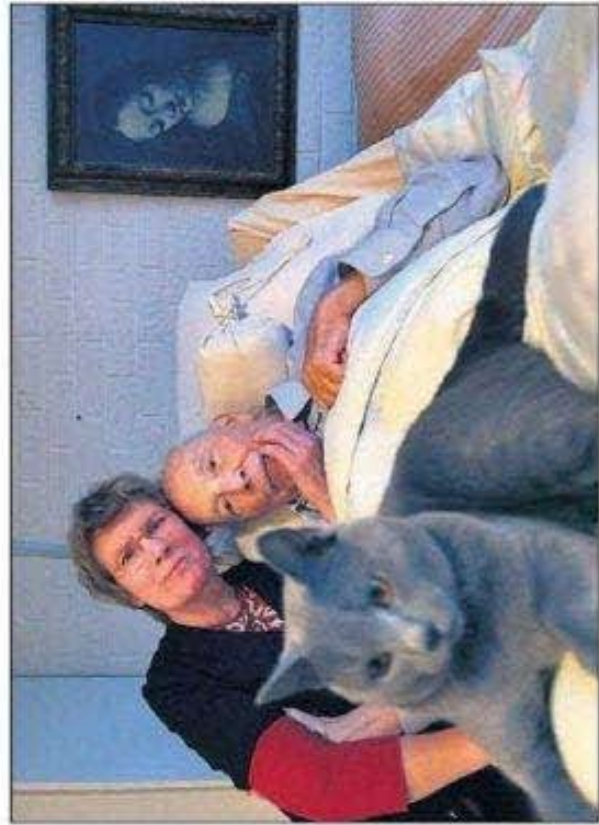
De meeste dieren moeten voor zichzelf zorgen, maar er zijn ook beesten die het beter treffen. Zij hebben een mens.

Don Juan had de kattenfokster hem genoemd, de grijze kartuizer kater van Maja en Han de Meyier uit Menaldum. Zelf noemen ze hem Beer. Dat komt niet alleen omdat het een beer van een beest is, hij weegt ondertussen 7 kilo; de werkelijke reden ligt besloten in het verleden én in een ver land.

Maja en Han woonden vroeger namelijk allebei in Nederlands-Indië. Ze waren buurkinderen in Batavia, het huidige Jakarta. Han had daar als jongste ook een kat die Beer heette. Op een dag kwam het beestje thuis met een kikker in zijn bek. „Zijn moeder vond dat cru, wreed.” Belachelijk natuurlijk, zegt Maja, dat is de natuur. Je kunt een kat zoiets niet kwalijk nemen. Maar Beer moest weg, besliste Hans' moeder. „Hij was toen tien jaar, voor zo'n jongste is dat verschrikkelijk.”

Han gedeelde jeugd, de herinneringen aan de betovering van Batavia en de ellende die ze allebei in de oorlog doormaakten in het jappenkamp; Maja en Han zijn er veel mee bezig. Dat komt vooral omdat Han erg ziek is. Hij heeft kanker en is 'uitgedokterd' zoals dat dan heet. Maja zegt het luidzaam: „De chemokuren zijn gestopt, maar mijn man is niet meer bang om dood te gaan.”

Het klinkt misschien gek, maar Maja en Han hebben veel aan Beer op dit moment. „Ik weet

Beer op bed bij Maja en Han de Meyier.

Foto LCCatrous van der Veen

Nu hun kinderen het huis uit zijn, brengt de kater ook weer jeugdigheid in huis. Maja rent graag met Beer achter een balletje aan, of ze speelt verstoppertje als hij achter de planten zit. Han kan dat niet meer. Door de chemokuren zijn zijn zenuwen aangedast en kan hij haast niet meer lopen.

Toch heeft hij nog pret met Beer. In bed moet hij oefeningen doen om de boel soepel te houden. Wiebelen met zijn voeten bijvoorbeeld.

„Moet je kijken wat Beer dan doet. Die springt dan zo bovenop die wiebelende voeten.” Maja grinnikt. Dat sluipen en plattiggen, dat roofdierachtige: schitterend, vindt ze.

Maja haalt een oud boek uit de kast. Het gaat over poezenrassen, met mooie tekeningen erbij. Ze kreeg het boek als veertienjarige meisje. Ook de kartuizer staat erin. Dat dat ras oorspronkelijk uit Zuid-Frankrijk komt en is genoemd naar de kartuizer monniken met hun grijze pijnen, dat doet haar wat. Het is alsof het verleden in het heden terugkomt via een kat, zegt ze.

Al als meisje vond ze het een schitterend beest met zijn barnsteenkleurige ogen en dikke vacht. „Ik dacht toen al, die wil ik later ook wel. Niet om een snob te zijn, maar Beer is toch ook echt een stuk? Wist je trouwens dat hij vorig jaar op precies dezelfde datum geboren is als onze zoon, op 9 mei? Ik zet toen gelijk tegen de fokster aan de telefoon: 'Hij is verkocht!'”

Als je ouder wordt, zie je een kat anders, zegt Maja. Zo'n beest krijgt een heel andere dimensie. Als je jong bent is alles vanzelfsprekend, maar als je ouder wordt, ervaar je alles veel bewuster. Dat heeft voor haar bijna iets spiritueels. „Toen de kinderen de deur uit waren, had ik het gevoel dat ik weer iemand wilde verzorgen. Niet dat het met Han alleen niet goed toeven is, maar ik had iemand nodig die mij weer nodig had, begrijpt u wel?”

Maar misschien had het verlangen naar een kat in huis ook wel te maken met Han, en de onvermijdelijkheid van zijn sterven, straks. Maja aarzelt even, kijkt naar de deur waarachter haar man ligt. „Als je dan alleen thuiskomt, en er trippelt zo'n verheugde, grijsaard naar je toe; dat heeft iets prachtigs.”

DIRK KUIJEN